

WayScience

International Scientific
and Practical Internet Conference

«Development of Education, Science
and Business: Results 2025»

ISBN 978-617-8293-60-4

WayScience

International Scientific
and Practical Internet Conference

«Development of Education, Science
and Business: Results 2025»

ISBN 978-617-8293-60-4

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»
(ISSN 2664-4819 (Online))

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the papers and may not share the author's opinion.

**Development of Education, Science and Business: Results 2025:
Proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference,
December 18-19, 2025. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 622 p.**

ISBN 978-617-8293-60-4

International Scientific and Practical Internet Conference "Development of Education, Science and Business: Results 2025" is devoted to the main research of this year.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration sciences;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОГРАМНИХ РЕЄСТРАТОРІВ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ (ПРРО) В УКРАЇНІ

Чуєва А.О.

здобувач вищої освіти ступеня магістр

Науковий керівник: Фартушняк О.В.

*к.е.н, доцент кафедри обліку і бізнес-консалтингу
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Нині використання касових апаратів або програм (ПРРО) стало обов'язковим – це не лише спосіб для держави контролювати податки. Це також необхідна умова для легальної роботи бізнесу та захисту прав споживачів.

Сьогодні український бізнес масово переходить на онлайн-каси. Більшість відмовляється від традиційних апаратних РРО на користь програмних рішень (ПРРО), за їх простоту, зручність та низьку ціну [2]. Втім, з 2025 року повернення штрафних санкцій в повному обсязі за недотримання правил застосування РРО/ПРРО, а також посилення контролю, змушує бізнес переглянути критерії вибору фіскального програмного забезпечення.

Згідно із Законом України № 265/95-ВР, відповідальність за не проведення розрахункових операцій через РРО/ПРРО передбачає штраф у розмірі 100% вартості проданих товарів за перше порушення та 150% за кожне наступне [4]. Тому стабільність роботи ПРРО та захист даних стають головними чинниками, ніж економія на вартості підписки на сервіс.

Український ринок пропонує різноманітні ПРРО, існують як безплатні, так і комерційні рішення. Для того щоб визначити оптимальне рішення для малого та середнього бізнесу, було проаналізовано п'ять популярних систем, перелік яких представлено нижче:

1. ПРРО від ДПС – безплатне базове рішення, яке забезпечує виконання законодавчих вимог, але має обмежений функціонал та немає технічної підтримки [9].
2. Checkbox – сучасний сервіс, який легко інтегрується з будь-яким сайтом чи CRM через API [8].
3. Вчасно.Каса – пропонує безплатні й платні тарифи, зручні інструменти для маркетингу та надійний мобільний додаток [5].
4. Є-Чек – інтегрований з банками, має функціонал POS-терміналу в мобільному додатку [7].
5. СОТА.Каса – хмарне рішення від розробника Linkos Group. Дозволяє працювати через веббраузер без встановлення ПЗ, що зручно для легкого старту, але створює залежність від стабільності інтернет-з'єднання [6].

В таблиці 1 наведено порівняльний аналіз поширених ПРРО в Україні за вартістю, функціональними можливостями та параметрами безпеки.

Як видно з таблиці 1, безплатне державне рішення істотно поступається комерційним аналогам за функціональністю та параметрами безпеки.

Аналіз функціональних можливостей демонструє значну перевагу комерційних платформ над державним аналогом завдяки їхній гнучкості та здатності до масштабування. Усі розглянуті платні сервіси («Checkbox», «Вчасно.Каса», «Є-Чек», «СОТА Каса») реалізовані як хмарні рішення з наявним API, що дозволяє автоматизувати обмін даними з обліковими системами та уникнути дублювання при роботі. Проте ПРРО від ДПС не має можливостей для взаємодії сервісів через API, воно лише надає довідку та вимагає ручного

керування офлайн-режимом. Комерційні ж провайдери забезпечують автоматичний перехід в офлайн із подальшою синхронізацією, та надають постійну технічну підтримку.

Таблиця 1. Порівняння популярних ПРРО в Україні

Критерій \ ПРРО	ПРРО від ДПС	Checkbox	Вчасно.Каса	Є-Чек	СОТА.Каса
Тип рішення	Мобільний застосунок, веб-версія, десктопна програма	Хмарний сервіс, мобільний застосунок, десктопна програма	Хмарний сервіс, мобільний застосунок, десктопна програма	Каса у смартфоні/ПК, хмарний сервіс	Хмарний веб-сервіс
Інтеграція (API)	Відсутня	Наявне API	Наявне API	Наявне API	Наявне API
Вартість	Безкоштовно	~249 грн/міс за касу	Безкоштовно (до 300 чеків/міс), ~249-297 грн/міс за касу	~175 грн/міс для ФОП	1620 грн/рік для ФОП (~135 грн/міс)
Критерій \ ПРРО	ПРРО від ДПС	Checkbox	Вчасно.Каса	Є-Чек	СОТА.Каса
Офлайн-режим	Ліміт часу, ручне перемикання та контроль	Автоматичний перехід та синхронізація	Автоматичний перехід	Автоматичний перехід	Автоматичний перехід
Технічна підтримка	Відсутня (тільки загальна довідка ДПС)	Чат, телефон, особистий кабінет	Менеджер, телефон, чат, месенджери, електронна пошта	Персональний менеджер, месенджери, гаряча лінія, електронна пошта	Гаряча лінія, месенджери
Безпека КЕП (тип зберігання)	Локальний файл (ризик крадіжки)	Хмарний захищений носій (DepositSign)	Хмарне сховище	Хмарне та локальне	Хмарний захищений носій
Відмовостійкість	Залежність від серверів ДПС	Асинхронна черга відправки, автоматична фіксація	Розподілена серверна архітектура	Залежність від мобільного зв'язку для прийому оплат картою	Залежність від стабільності браузера
Оновлення системи	Ручне	Автоматичне	Автоматичне	Автоматичне	Автоматичне
Відповідальність	Покладається на користувача	Покладається на провайдера	Покладається на провайдера	Покладається на провайдера	Покладається на провайдера

Джерело: розроблено автором на основі [1, 5, 6, 7, 8, 9]

Питання безпеки є найважливішим при виборі програмного забезпечення. В безплатному рішенні від ДПС КЕП зберігаються локально, що створює ризики їх викрадення. Також, повна відповідальність за оновлення програмне забезпечення і можливі збої покладається на користувача. Комерційні ж рішення зменшують ці загрози, вони використовують хмарні захищені носії для КЕП (наприклад, DepositSign), гарантують автоматичні оновлення та беруть на себе відповідальність за працездатність системи. Рівень

відмовостійкості вищий завдяки розподіленій серверній архітектурі у «Вчасно.Каса» та асинхронним чергам у «Checkbox». Разом з тим, варто враховувати особливість деяких рішень, наприклад «Є-Чек» залежить від мобільного зв'язку для еквайрингу, а «СОТА Каса» – від стабільності роботи браузера.

З погляду економічної ефективності, вибір між безплатним та платним продуктом залежить від співвідношення грошової економії та витраченого часу. Хоча державне рішення не потребує плати за послуги, але воно зумовлює збільшення операційних витрат часу на ручні процеси. Вартість послуг комерційних сервісів коливається в межах 135–300 грн на місяць, що є незначною ціною за автоматизацію та стабільність, особливо для бізнесу з активним потоком клієнтів.

Дослідження показує, що при виборі ПРРО для малого бізнесу критерій мінімальної ціни не є головним показником ефективності. Заощаджені на абонплаті кошти при роботі з ПРРО від ДПС згодом втрачаються через технічні проблеми та відсутність підтримки [3].

Підсумовуючи, для інтернет-магазинів та бізнесу з великим потоком клієнтів найкращим вибором стануть «Checkbox» або «Вчасно.Каса», адже вони забезпечують повну автоматизацію через АРІ та стабільність навіть при великих навантаженнях. Для кур'єрських служб, такі та вуличної торгівлі ідеальним варіантом буде «Є-Чек», який дозволяє приймати оплати за допомогою смартфона без необхідності купувати термінал. Малому бізнесу, який тільки починає, варто розглянути «Вчасно.Каса» через безплатний тариф. ПРРО від ДПС варто обирати лише для мікробізнесу та новачків, які не готові витрачати гроші на платне програмне забезпечення і можуть пожертвувати зручністю користування заради економії.

Отже, інвестиція в платний ПРРО фактично забезпечує бізнесу захист від штрафів, які можуть бути набагато більшими за вартість річного обслуговування програмного забезпечення.

Список літератури:

1. ТОП-5 ПРРО для ФОП у 2025 році: огляд та порівняння. Factor.ua. URL: <https://i.factor.ua/ukr/promo/top-prro-dlya-fop-u-2025-roci.html>.
2. РРО чи ПРРО: переваги та недоліки, практичні поради щодо вибору. 7eminar. URL: <https://7eminar.ua/news/5210-rro-ci-prro-perevagi-ta-nedoliki-practicni-poradi-shhodo-viboru>.
3. Платні й безплатні ПРРО: чи є різниця? SmartKasa. URL: <https://www.smartkasa.ua/platni-j-bezplatni-prro-chy-ye-riznyczya/>.
4. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Офіційний сайт сервісу «Вчасно.Каса». URL: <https://kasa.vchasno.com.ua/>.
6. ПРРО «СОТА Каса»: огляд можливостей. ІТС Prof. URL: <https://itcprof.com/prro/sota-kasa/>.
7. Офіційний сайт сервісу «Є-Чек». URL: <https://e-check.com.ua/>.
8. Офіційний сайт сервісу «Checkbox». URL: <https://checkbox.ua/>.
9. Програмні РРО. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/programni-rro/>.

ДЕМОКРАТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ У ПРОЦЕСІ КАР'ЄРНОГО РОЗВИТКУ: УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ВІДКРИТІСТЬ КОНКУРСНИХ ПРОЦЕДУР

Чумак Ігор Володимирович

аспірант 4 року навчання

ОНП «Публічне управління та адміністрування»

КЗВО «ДАНО» ДОР»

Кар'єрний розвиток у публічному секторі є важливим елементом функціонування демократичної держави, оскільки безпосередньо впливає на професіоналізм, добросовісність і легітимність публічної влади. У сучасних умовах демократичних трансформацій та європейської інтеграції особливої актуальності набуває впровадження демократичних механізмів у процеси добору, просування та оцінювання кадрів. Відкритість конкурсних процедур і участь громадськості у цих процесах розглядаються як ключові інструменти запобігання корупції, зниження політизації та формування довіри до державних інституцій.

Демократичний підхід до кар'єрного розвитку ґрунтується на принципах рівного доступу до публічної служби, прозорості, підзвітності та меритократії. У межах цього підходу кар'єра розглядається не як результат особистої лояльності чи неформальних зв'язків, а як наслідок професійної компетентності, результативності та відповідності публічним цінностям. Саме тому демократичні механізми у сфері кар'єрного розвитку є складовою ширшої концепції good governance та професіоналізації публічної служби.

Відкриті конкурсні процедури є базовим інструментом демократизації кадрової політики. Вони передбачають публічне оголошення вакансій, чіткі та зрозумілі критерії відбору, стандартизовані етапи оцінювання і можливість зовнішнього контролю. У європейських країнах відкриті конкурси розглядаються як інституційна гарантія політичної нейтральності та стабільності публічної служби. За таких умов конкурсна процедура виконує не лише функцію добору кадрів, а й символічну функцію підтвердження справедливості та рівності можливостей.

Водночас відкритість конкурсів сама по собі не гарантує їх демократичності. Формалізація процедур, нечіткість критеріїв або закритість реальних етапів прийняття рішень можуть зводити демократичний потенціал конкурсів нанівець. Саме тому важливою складовою сучасних кадрових практик є участь громадськості - у формі спостереження, експертного супроводу, консультацій або представництва в конкурсних комісіях. Участь громадських акторів підвищує прозорість процесу та зменшує ризики зловживань.

Теоретичною основою залучення громадськості до кадрових процесів є концепції відкритого врядування та співучасті, які наголошують на важливості включення зацікавлених сторін до ухвалення публічних рішень. Дослідження Bovens, Schillemans і Hart (2008) показують, що механізми публічної підзвітності, включно з громадським контролем, сприяють підвищенню якості управлінських рішень і зміцненню довіри до інституцій. У кадровій сфері це означає перехід від внутрішньоадміністративного контролю до багаторівневої системи відповідальності.

Інструменти участі громадськості у конкурсних процедурах можуть мати різні форми. Серед них - присутність громадських спостерігачів на етапах конкурсу, залучення незалежних експертів до оцінювання компетентностей кандидатів, публічні презентації програм розвитку, відкриті обговорення результатів конкурсу. Такі інструменти не лише підвищують прозорість, а й формують нову культуру публічної служби, орієнтовану на відкритість і діалог із суспільством.

Важливим демократичним інструментом є оприлюднення інформації про перебіг і результати конкурсів. Публічний доступ до оголошень, критеріїв відбору, складу конкурсних